

Nr 10 B.

Ankom till riksdagens kansli den 6 april 1922 kl. 1 e. m.

Utlåtande angående regleringen av utgifterna under tilläggsstatens för år 1922 tionde huvudtitel, innefattande anslagen till handelsdepartementet.

(3:e avd.)

Centrala verk med underlydande stater.

1:o) I den till riksdagen den 7 januari 1922 avlåtna propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1922 (nr 2), tionde huvudtiteln, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över handelsärenden samma dag) att för beredande av ytterligare medel till navigationsskolornas uppvärmning och belysning m. m. under år 1922 å tilläggsstat för samma år bevilja ett förslagsanslag, högst, 5,000 kronor.

*Ytterligare
medel för
navigationsskolornas upp-
värmning och
belysning
m. m.*

[1.]*

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 1—3 i statsrådsprotokollet.

I gällande stat för navigationsskolorna i riket finnes upptagen en anslagspost av 9,850 kronor till böckers, undervisningsmateriells och andra inventariers underhåll och förökande samt till utgifter för bränsle, lyshållning m. m.

Med hänsyn till de väsentligt stegrade priserna å eldnings- och belysningsmaterialier har emellertid riksdagen, för att bereda ökade medel för navigationsskolornas uppvärmning och belysning, till förstärkning av anslaget till navigationsskolorna beviljat för vart och ett av åren 1918—1920 ett förslagsanslag å högst 21,000 kronor och för år 1921 ett dylikt anslag å högst 18,000 kronor.

Utskottet, som funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer alltså,

* Hänvisar till punkt i statsrådsprotokollet.

att riksdagen må för *beredande av ytterligare medel till navigationsskolornas uppvärmning och belysning m. m.* under år 1922 å tilläggsstat för samma år bevilja ett förslagsanslag, högst, 5,000 kronor.

Säkerhetsanstalter för sjöfarten.

[2.]

2:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 2) och under hänvisning till vad utskottet i punkt 18 av sitt utlåtande nr 10 A anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *säkerhetsanstalter för sjöfarten* å tilläggsstat för år 1922 bevilja ett reservationsanslag av 57,000 kronor.

Dyrtidstillägg vid patent- och registreringsverket.

[3.]

3:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag för dyrtidstillägg under år 1922 åt befattningshavare vid patent- och registreringsverket kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Tillfällig försträckning åt patent- och registreringsverket.

[4.]

4:o) I fråga om Kungl. Maj:ts förslag angående anslag för beredande av tillfällig försträckning åt patent- och registreringsverket (punkt 4) har riksdagen redan fattat beslut; varom utskottet velat härigenom

erinra.

Dyrtidstillägg vid försäkringsinspektionen.

[5.]

5:o) Beträffande Kungl. Maj:ts framställning angående anvisande av anslag till täckande av kostnader för dyrtidstillägg under år 1922 åt befattningshavare i försäkringsinspektionen (punkt 5) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom

anmäla.

Handel och sjöfart.

Motion om anslag till bestridande av Comisión Suecia—Argentinas verksamhet.

6:o) I en inom andra kammaren, av herr *E. Nylander* väckt motion, nr 108, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har föreslagits, att riksdagen ville besluta att såsom bidrag till bestridande av Comisión Suecia—Argentinas verksamhet under innevarande år på

1922 års tilläggsstat anvisa ett belopp av 15,000 kronor under huvudsakligen samma villkor, som gälla för de statsunderstödda svenska handelskamrarna i utlandet.

Ifråga om de skäl, motionären anført till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Såsom av motionen framgår, har Comisión Suecia—Argentina, svenska föreningens i Buenos Aires nyligen bildade utskott, i skrivelse av den 8 oktober 1921 ingått till Kungl. Maj:t med en anhållan om ett årligt understöd för fullföljandet av sin uppgift att verka för ett närmande såväl i ekonomiskt som ideellt syfte mellan Sverige och Argentina.

*Utskottets
yttrande.*

Enligt vad utskottet inhämtat, har kommerskollegium sedermera den 13 februari 1922, efter remiss av Kungl. Maj:t, över framställningen i fråga avgivit utlåtande. Kollegium har därvid anført, att, då kommissionens verksamhet ännu icke syntes hava antagit så fasta former, att några på erfarenhet grundade beräkningar i dessa hänseenden kunde framläggas och då i övrigt statsunderstöd i förevarande fall icke torde böra ifrågakomma, förrän det visat sig, att en handelskammare med utsikt att verksamt befördra handelsförbindelserna mellan Sverige och Argentina verkligen kommit till stånd, kollegium funne sig, i det skick frågan nu föreläge, icke kunna tillstyrka, att bidrag av statsmedel tilldelades kommissionen.

Till vad kommerskollegium sålunda anført, har utskottet velat ansluta sig. På grund härav och då utskottet icke anser sig kunna i det läge, vari denna fråga befinner sig, på enskild motion tillstyrka anvisande av anslag för ändamål, varom nu är fråga, får utskottet alltså hemställa,

att herr Nylanders ovanberörda motion icke må vinna riksdagens bifall.

Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.

7:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6) att till bedrivande av försök med framställning ur alunskiffer av olja och andra produkter å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 65,000 kronor.

*Bedrivande
av försök med
oljeutvinning
ur skiffer.*

[6.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 5—15 i statsrådsprotokollet.

För bedrivande av försök med framställning ur alunskiffer av olja och andra produkter anvisade 1921 års riksdag å tilläggsstat för samma år ett förslagsanslag, högst, 105,000 kronor. Enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, har av detta anslag under år 1921 tagits i anspråk endast ett sammanlagt belopp av 40,000 kronor. Återstoden, 65,000 kronor, har alltså vid årsskiftet överförts till kassafonden. Anledningen till, att anslaget icke helt utnyttjats, är att söka däri, att det, sedan den ursprungliga planen för anslagets användande förfallit, visat sig svårt — med hänsyn till de många var för sig intresseväckande men sins emellan mycket olikartade uppslag i fråga om oljeutvinning ur svenska skiffer, som framkommit — att träffa ett avgörande, huru de för ändamålet anvisade medlen lämpligast böra användas. Med hänsyn emellertid till skifferoljeproblemets stora betydelse för vårt land och då de förberedande undersökningar å området, vilka för närvarande pågå, torde kunna förväntas komma att giva impulser till fortsatt, mera omfattande arbete å den ena eller andra av de vägar, som från olika håll förordats, har Kungl. Maj:t funnit det i hög grad önskvärt, att det belopp, 65,000 kronor, som vid 1921 års utgång återstod oanvänt av det å tilläggsstat för samma år beviljade förslagsanslaget, måtte få under innevarande och tilläventyrs jämväl under efterföljande år tagas i anspråk för det med anslaget avsedda ändamål. Kungl. Maj:t har därför föreslagit, att ett belopp, motsvarande nyssberörda till kassafonden överförda återstod å 1921 års anslag, såsom reservationsanslag uppföres å 1922 års tilläggsstat.

Utskottet, som funnit sig böra tillstyrka anvisandet av det av Kungl. Maj:t äskade beloppet och som icke haft något att erinra mot att anslaget betecknas såsom reservationsanslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må till *bedrivande av försök med framställning ur alunskiffer av olja och andra produkter* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 65,000 kronor.

Diverse.

8:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag dels för beredande av tillfällig löneförbättring under år 1922 åt viss personal inom den civila statsförvaltningen (punkt 7) dels ock till täckande av kostnader för dyrtidstillägg under år 1922 åt befattningshavare i de till handelsdepartementet hörande ämbetsverk och kårer (punkt 8) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen.

[7.]

anmäla.

Stockholm den 6 april 1922.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

[8.]

Närvarande: se under utlåtande nr 10 A.

Reservation:

vid punkt 6 (motion ang. anslag till bestridande av Comisión Suecia—Argentinas verksamhet) av herrar *J. Jönsson* i Revinge, *P. Nilsson* i Bonarp och *S. E. J. Lübeck*.

Verkliga utgifter.

X. Tionde huvudtiteln. Handelsdepartementet.

A. Centrala verk med underlydande stater.		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
	Undervisningsanstalter för sjöfart:		
1	Ytterligare medel till navigationsskolornas uppvärmning och belysning m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	5,000	
	Lots- och fyrväsendet:		
2	Säkerhetsanstalter för sjöfarten, <i>reservationsanslag</i>	57,000	
	Patent- och registreringsverket:		
3	Dyrtidstillägg vid patent- och registreringsverket, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av patent- och varumärkes- samt registreringsavgifters medel * 325,000		
4	Tillfällig försträckning åt patent- och registreringsverket, <i>förslagsanslag</i> , högst .....** 200,000	525,000	
	Försäkringsinspektionen:		
5	Dyrtidstillägg vid försäkringsinspektionen, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av bidrag till försäkringsinspektionen	* 30,000	617,000
	B. Handel och sjöfart.		
1	Kostnader för officiellt deltagande från Sveriges sida i jubileumsutställningen i Rio de Janeiro år 1922, <i>förslagsanslag</i> , högst		** 240,000
	C. Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.		
1	Bedrivande av försök med framställning ur alunskiffer av oljor m. m., <i>reservationsanslag</i>		65,000
	D. Diverse.		
1	Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>	* 358,000	
2	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>	* 2,350,000	2,708,000
	Summa	.....	3,630,000

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

** Beloppet redan beviljat av riksdagen.